معاً | Öğrenci Kültür Dergisi | Sayı 4

مَعًا
نحو العربية

العدد الرابع
4

BİRLİKTE.. ARAPÇA'YA

Öğrenci Kültür Dergisi

Editörler
Habibe TAŞ
Hümeyra ÇİÇEK

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Soaad SHOLAK

Dr. Öğr. Üyesi Soaad SHOLAK

افتتاحية العدد

Bu Sayının Açılış Yazısı

في عصر التكنولوجيا، يتسارع تبادل الرسائل، وتُختصر الكلمات، وتحلّ الصور والرموز أحيانًا محلّ العبارات.
وعلى الرغم مما تتيحه لنا هذه الوسائل من سهولة في التواصل، فإنها قد تُبعدنا عن ممارسة الكتابة،
فتضعف قدرتنا على التعبير، وتقفر صلتنا باللغة، وتبقى في نفوسنا أفكار لا نجد الكلمات المناسبة للإفصاح عنها.

Günümüzde teknolojinin sunduğu imkânlarla iletişim her geçen gün daha da hızlanıyor. Mesajlar kısalıyor; kimi zaman duygu ve düşüncelerimizi kelimeler yerine görsellerle ya da simgelerle anlatiyoruz. Bu araçlar hayatımızı kolaylaştırsa da yazma alışkanlığımızın giderek zayıflamasına yol açabiliyor. Bunun sonucunda dille kurduğumuz bağ gevşiyor ve zihnimizdekileri ifade edecek doğru kelimeleri bulmakta zorlanıyoruz.

من هنا، تأتي «معًا» مساحةً نعود فيها إلى الكلمة، ونمنح أفكارنا فرصةً لتُكتب بأصواتنا الخاصة.
فاللغة تنمو بالقراءة، وتقوى بالممارسة، وكل محاولة صادقة للكتابة خطوةٌ نحو تعبير أوضح وثقة أكبر.

"Ma'an" dergisi, kelimelerle yeniden buluşabileceğimiz ve düşüncelerimizi kendi anlatımımızla yazıya dökebileceğimiz bir ortam sunuyor. Çünkü dil, okuyarak gelişir ve kullanıldıkça güçlenir. Yazmaya yönelik her samimi çaba, kendimizi daha açık ifade etmemize ve kalemimize daha fazla güvenmemize katkı sağlar.

وفي هذا العدد، نواصل مع طلابنا رحلة التعلّم والإبداع، ونشجّعهم على الكتابة، وألّا يجعلوا الخوف من الخطأ حاجزًا أمام أقلامهم؛ فمن المحاولة تتعلّم، وبالممارسة نتقدّم.

Bu sayımızda da öğrencilerimizle birlikte öğrenme ve üretme yolculuğumuzu sürdürüyor; onları yazmaya ve hata yapma kaygısının kalemlerini durdurmasına izin vermemeye teşvik ediyoruz. Çünkü insan deneyerek öğrenir, yazarak gelişir.

Dr. Öğr. Üyesi Soaad SHOLAK

كلمة المحررتين

Editörlerden

Öğrenci Editörleri

Habibe TAŞ
4. Sınıf

Hümeyra ÇİÇEK
2. Sınıf

Kıymetli hocalarımız, değerli arkadaşlarımız ve sevgili okurlarımız,

Bugün yalnızca dergimizin dördüncü sayısını sizlerle buluşturmanın değil, aynı zamanda bir hayalin, bir emeğin ve bir sevdanın yeni bir adımına tanıklık etmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Biz bu dergiyi çıkarırken onu yalnızca yazıların bir araya getirildiği bir yayın olarak değil; duygularımızı anlatabildiğimiz, düşüncelerimizi paylaşabildiğimiz, kendimizi keşfedebildiğimiz canlı bir buluşma alanı olarak gördük. İstedik ki dergimiz, ders kitaplarının ve sınıfların sınırlarını aşsın; kalemimizde, fikirlerimizde, hayallerimizde ve hayatımızda kendine yer bulsun. Çünkü inanıyoruz ki bir dergiyi anlamlı kılan, yalnızca sayfalarında yer alan yazılar değil, o yazılarda kendimizden bir parça bulabilmektir.

Dördüncü sayımızla bir kez daha gösteriyoruz ki bu yolculuk birkaç sayfadan ibaret değil; her sayısında büyüyen, her satırında yeni bir ses kazanan ortak bir heyecandır. Dergimizin en güzel yanlarından biri de öğrenmeyi farklı alanlarla buluşturarak okuyucularımıza zengin bir içerik sunmasıdır. Bu sayımızda da ülkemiz Türkiye'nin ve diğer ülkelerin tarihî ve kültürel açıdan önemli mekânlarını tanıtarak okuyucularımızı farklı coğrafyalara uzanan küçük bir yolculuğa çıkarmayı amaçladık.

Emeği geçen herkese, bizlere inanan hocalarımıza ve bu yolculuğa eşlik eden tüm arkadaşlarımıza gönülden teşekkür ediyoruz.

Dileriz ki dergimiz, öğrencilerin çalışmalarını ve düşüncelerini okurlarla buluşturabildiği, yeni kalemlere kendilerini gösterme fırsatı sunduğu bir yayın olmaya devam etsin. Sayfalarımız arasında gezinirken ilginizi çeken, sizi düşündüren ve merakınızı uyandıran yazılarla karşılaşmanız dileğiyle, keyifli okumalar!

Habibe TAŞ • Hümeyra ÇİÇEK
Öğrenci Editörleri

Dil Öğrenme Üzerine

حول تعلّم اللغات

Esra EKŞİ
4. Sınıf

Dil öğrenmek sabır, süreklilik ve doğru yöntem gerektiren uzun bir yolculuktur. Pek çok kişi bu sürece büyük bir istekle başlasa da zamanla motivasyonunu kaybedebilir veya ilerleme kaydedemediğini hatta gerilediğini düşünebilir. Bunun en önemli sebeplerinden biri, farkında olmadan yapılan hatalar ve yanlış çalışma alışkanlıklarıdır. Oysa doğru bir yaklaşımla benimsendiğinde dil öğrenmek hem daha verimli hem de daha keyifli bir hâle gelir.

Peki, dil öğrenirken nelere dikkat etmeli ve nelerden kaçınmalıyız?

1. **Hedef Belirleme:**
Yeni bir dil öğrenmek isteyen biri ilk olarak kendine "Ben bu dili neden öğrenmek istiyorum?" sorusunu sormalı ve hedefini belirlemelidir. Bu hedef herhangi bir dil sınavına hazırlanmak (YDS - YDT), iş yerinde terfi almak, yahut yeni insanlarla iletişim kurmak, farklı kültürleri tanımak olabilir. Hedefin net olması, öğrenme sürecindeki motivasyonunu arttırır ve bu sürece yön verir.

2. **Az ama Devamlı:**
Her işte olduğu gibi dil öğrenirken de bir günde saatlerce çalışmak yerine her gün az da olsa düzenli çalışmak daha etkilidir.

3. **Mükemmeliyetçilik:**
Süreçte yapılan en önemli hatalardan biri asla hata yapmamaya odaklanmaktır. Hata yapmamaya çalışmak öğrenmeyi yavaşlatır. Dil, hata yaparak gelişir.

4. **Ezberde Boğulma, Mantığı Anla:**
Kelimeleri bağlamlarından kopuk biçimde ezberlemek, kısa vadede işe yarasa da uzun vadede kalıcı öğrenme için yeterli olmayabilir. Önemli olan, kelimelerin ve yapıların hangi bağlamda nasıl kullanıldığını anlamaktır.

5. **Sadece Anlamakla Yetinme:**
Bir dili anlamak, onu konuşabildiğinin anlamına gelmez. Aktif kullanım şarttır. Zaman zaman yine yanlış yaparım korkusuyla öğrendiğimiz dili kullanmaktan geri durur, konuşmaktan çekiniriz ama unutmamak gerekir ki dil öğrenmenin en önemli adımlarından biri konuşmaktır. Bu da yalnızca pratik yaparak geliştirilebilir.

> *Dil öğrenmek sadece yeni kelimeler değil, yeni dünyalar keşfetmektir.*

Sonuç olarak diyebiliriz ki dil öğreniminde başarı, kusursuz olmaktan değil, doğru yöntemlerle istikrarlı bir şekilde ilerlemekten geçer. Bu sürece adım atan herkese keyifli bir öğrenme yolculuğu ve başarılar dilerim.

~ Esra EKŞİ ~
4. SINIF

Habibe TAŞ
4. Sınıf

Zamanı Aşan Bir Vuslat:

Mısır'da İmam Şâfiî'nin Gölgesinde

في رحاب الإمام الشافعي بمصر

Ders kitaplarının sayfalarında adını hürmetle okuduğum İmam Şâfiî'yi, Mısır'daki kabrini ziyaret ettiğimde farklı bir yönüyle düşünme fırsatı buldum. Onun ilim hayatı ve fıkıh düşüncesi, İslâm ilim geleneğindeki yerini daha yakından anlamama vesile oldu. Türbeyi ziyaret etmek, kitaplarda okuduğum bilgileri tarihî bir mekânla ilişkilendirmemi sağladı.

Türbesine adım attığımda mekânın mimarisi ve sakin atmosferi dikkatimi çekti. Kubbenin altında yükselen o sessiz hava, İmam Şâfiî'nin ilim mirasını ve düşüncelerinin yüzyıllar boyunca süren etkisini hissettirdi.

I İlme Adanmış Bir Ömür: İmam Şâfiî Kimdir?

Gerçek adı Muhammed b. İdrîs olan İmam Şâfiî (767–820), İslâm hukuk tarihinin en parlak yıldızlarından biridir. Gazze'de doğup çocuk yaşta Mekke'de yetişen İmam, küçük yaşlarında Kur'an-ı Kerîm'i ezberlemiş; daha sonra İmam Mâlik'in el-Muvatta' adlı eserini de hafızasına kazımıştır. Medine'de İmam Mâlik'ten, Bağdat'ta ise İmam Ebû Hanîfe'nin talebesi Muhammed b. Hasan eş-Şeybânî'den dersler alarak dönemin ilim merkezlerini dolaşmıştır.

Fıkıh usûlü alanında günümüze ulaşan ilk eser olan er-Risâle'yi kaleme alarak bu disiplinin gelişimine önemli katkıda bulunmuştur. Yaşamının son yıllarını Mısır'da geçirmiş ve 820 yılında burada vefat etmiştir. Mısır döneminde ortaya koyduğu fikhî görüşler "kavl-i cedîd" adıyla anılmıştır.

İmam Şâfiî, fıkıh düşüncesine katkıları ve eserleriyle İslâm ilim tarihinde önemli bir yere sahiptir. Mısır'daki kabri, onun ilmî mirasını hatırlatan tarihî mekânlardan biridir.

Kendi kadrajımdan
İmam Şâfiî Hazretleri'nin huzurunda.

Kaynak: Bilal Aybakan, "Şâfiî", TDV İslâm Ansiklopedisi, c. 38, İstanbul, 2010, s. 223–233.

Hümeyra ÇİÇEK
2. Sınıf

Arapçada Müennes ve Semâî Müennes

المُؤَنَّثُ والمُؤَنَّثُ السَّماعِي فيِ العَربيَّة

Arapça dil bilgisinde müennes, "dişil" anlamına gelir. Eril anlamındaki müzekker kelimesinin zıttıdır.

1 Müennes ne demek?

Arapça dil bilgisinde müennes "dişil" anlamına gelir.
Eril anlamındaki müzekker kelimesinin zıttıdır.

2 Peki, Semâî Müennes nedir?

Herhangi bir müenneslik alâmeti taşımadığı hâlde,
Arap dilinde dişil kabul edilen kelimelere Semâî Müennes denir.

Arapçada müenneslik;

ألف التأنيث المقصورة ى	ألف التأنيث الممدودة اء	تاء التأنيث المربوطة ة

gibi bazı alâmetlerle anlaşılabilir. Ancak bazı kelimeler bu alâmetlerden hiçbirini taşımadığı hâlde Arap dilinde müennes kabul edilir. Örneğin canlılar dünyasında dişi varlıkları ifade eden أُمّ (anne) ve أُخْت (kız kardeş) gibi kelimeler buna örnektir.

Kısaca, bu kelimeler, belirgin bir müenneslik alâmeti taşımamalarına rağmen Arap dilinde kullanım ve işitilme yoluyla semâen müennes kabul edilmişlerdir.

Şimdi gelin bu Semâî Müennes kelimeleri hep birlikte öğrenelim ve Kur'ân-ı Kerîm'de nasıl kullanılmış onu inceleyelim:

3 Yâsîn Sûresi 63–64. Âyetler

﴿ هَٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾ ﴾

Bu iki âyette geçen "جَهَنَّمُ" kelimesi, herhangi bir müenneslik alâmeti taşımamasına rağmen Arap dilinde semâen müennes kabul edilen bir kelimedir.

63. âyette "جَهَنَّمُ" kelimesiyle birlikte dişil işaret zamiri "هَذِهِ" (bu, dişi) kullanılmıştır.

64. âyette de yine aynı "جَهَنَّمُ" kelimesine gönderme yapılarak fiil ve zamir dişil olarak devam ettirilmiştir (اُصْلَوْهَا - onu yakıp kavurun). Bu durum, "جَهَنَّمُ" kelimesinin Arap dilinde semâî müennes olduğunun açık bir göstergesidir.

Hümeyra ÇİÇEK
2. Sınıf

Kur'ân-ı Kerîm'den Örnekler

شواهد من القرآنِ الكَريم

3 Enbiyâ Sûresi 69. Âyet

﴿ قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴾

(Onu ateşe attıklarında ise biz: "Ey ateş! İbrâhim'e serin ve selâmet ol!" diye emrettik.)

Ateş kelimesi de yukarıda bahsettiğimiz müenneslik alâmetlerinden herhangi birini taşımamasına rağmen semâen müennes kabul edildiği için "كُنْ" yerine "كُونِي" kullanılmıştır.

نَارٌ
Ateş

4 Hac Sûresi 45. Âyet

﴿ فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَشِيدٍ ﴾

(Biz, halkı zulümde ileri gitmiş nice memleketi helâk ettik. Öyle ki şimdi hepsinin yerinde yeller esiyor: Altı üstüne gelmiş harâbeler, körelmiş kuyular, kurumuş çeşmeler, yerle bir olmuş muhteşem saraylar...)

Kuyu kelimesi de bahsedilen müenneslik alâmetlerinden herhangi birini taşımamasına rağmen semâen müennes kabul edildiği için "بِئْرٍ" kelimesinin sıfatı "مُعَطَّلَةٍ" olarak gelmiştir, "مُعَطَّلٍ" olarak değil.

بِئْرٌ
Kuyu

Diğer Semâî Müennes Kelimeler

عَيْنٌ
Göz

قَدَمٌ
Ayak

حَرْبٌ
Savaş

اَلأَرْضُ
Yeryüzü

فَأْسٌ
Balta

يَدٌ
El

أُذُنٌ
Kulak

شَمْسٌ
Güneş

Neşe KARA
4. Sınıf

Baharın Diliyle Diriliş

البعث بلسان الربيع

Dört mevsim ayrı ayrı güzellikler sunar insanoğluna...Allahû Tealâ'nın bambaşka nimetleridir bunlar;her birinin ayrı sırları,insanın ruhuna ayrı etkileri,hele ki tefekkür edebilecek akıl sahiplerine bir çok sır perdesini aralayacak ayetleri vardır. Bunların en aşikârı bahar mevsimidir.İnsan Rabbini her an hatırlayıp,tecellilerini her yerde görebilir aslında ama; bahar bu anlamda bir başkadır.Kışın şiddetli soğuklari ile birlikte adeta ölümü yaşar yeryüzü...bir daha canlanacağına inanmak zor gelirdi insana; baharları da yaşamış olmasaydı eğer...ama insan bilir ve inanır ki; yeryüzünün ölümünün ardından muhteşem etkileri ile bahar gelecek; her zerre canlanıp eşsiz güzelliklerini sunacak yine.

Bu hadiseyi yaşarken insanın öldükten sonra tekrar diriltileceğine inanmamak olur mu hiç?

Nasıl da güzel bir kanıt sunmuş Rabbimiz insanoğluna; her zerrenizi tekrar toparlayıp canlandıracağım! Tıpkı bu yeryüzünü tekrar tekrar öldürüp dirilttiğim gibi...çiçek goncalarından tutun da,yeşilin her tonuna,bir yaprağın en küçük hücresini bile yeniden can verip gözlerinize eşsiz güzellikleri sunduğum gibi...sizi de hiç bir zerrenizi eksik bırakmadan diriltip kaldıracağım ölüm uykunuzdan! Ve o gün bir yüzleşme ve hesap bekleyecek sizi,dikkat edin;orada güzel bir hâl isteyen; dünyadaki halini düzeltsin!...

Böyle demektedir belkide bahar mevsiminin ayetleri insanoğluna;her bahar bir yenilenme bir tazelenmedir yeryüzünde; Tefekkür edebilene Rabbimizin çok güzel bir nimeti,insanoğluna bir armağandır.

Şimdilerde sonbahar mevsiminin sararıp soldurduğu vakitlerde iken; hatırımızda tutmamız gereken bir âyettir;

"Her canlı ölümü tadacak ve sonunda dönüp huzurumuza geleceksiniz"

Ankebût/57

Meal karşılaştırma kaynağı: Lütfi Şentürk, Örnek Vaazlar, "Peygamberimizin Ölüm Yıldönümü Münasebetiyle", s. 205; Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yayımladığı metin.

Ebubekir BOZKURT
4. Sınıf

Bir Kural Öğrenelim:

Gayr-i Munsarif

اَلْمَمْنُوعُ مِنَ الصَّرْفِ

Arapça dil bilgisinin (nahiv) en karakteristik ve önemli konularından biri olan gayr-i munsarif konusunu en yalın hâliyle inceleyelim.

Arapçada pek çok isim munsarıftır; örneğin مُحَمَّدٌ ismi tenvin alır ve cer durumunda kesre (الكسرة) ile hareketlenir. Gayr-i munsarif kelimeler ise aşağıdaki kurallara göre kullanılır.

1 Temel İki Kural

Tenvin almaz (temkin tenvini)

Verilen örneklerde kelime sonuna iki fetha (الفتحة), iki kesre (الكسرة) veya iki damme (الضمة) gelmez.

أَحْمَدُ · أَحْمَدَ · أَحْمَدَ

Cer durumunda fetha alır

Başında ال bulunmadığında ve haşka bir isme muzaf olmadığında, cer konumunda kesre (الكسرة) yerine fetha (الفتحة) alır. Başına ال gelirse veya muzaf olursa kesre alır.

2 Hangi Kelimeler Gayr-i Munsariftir?

Bir kelimenin gayr-i munsarif olması için belirli kalıplara veya özelliklere sahip olması gerekir. İşte en yaygın olanlardan bazıları:

Özel isimlerden örnekler:

Müennes özel isimler

Te'nîs tâsı (ة) ile biten müennes özel isimler gayr-i munsariftir. ة ile bitmeyenler (lafzen müennes olmayanlar), üç harften fazlaysa veya üç harfli olup orta harfi harekeliyse gayr-i munsariftir. Üç harfli ve ortası sâkin olanlarda hem sarf hem men'-i sarf câizdir.

فَاطِمَةُ — زَيْنَبُ

Yabancı özel isimler

Aslen Arapça olmayan özel isimler, Arapçada üç harften fazla ise; üç harfli olanlarda ise orta harfi sâkin değilse gayr-i munsarif olur.

إِبْرَاهِيمُ — يُوسُفُ

Sonunda elif ve nûn bulunanlar

Elif ve nünun zait, yani kelimenin kökünden olmayan harfler olması gerekir.

عُثْمَانُ — رَمَضَانُ

Fiil kalıbındaki özel isimler

Fiile özgü veya fiilde yaygın olan kalıplardaki özel isimler; buradaki örnekler şahıs adıdır.

أَحْمَدُ — يَزِيدُ

Ebubekir BOZKURT
4. Sınıf

Kalıplar ve Örnekler

BİR KURAL ÖĞRENELİM · GAYR-İ MUNSARİF

3 Sıfatlarda Aranan Şartlar

أَفْعَلُ — Vezin ve şartı

Aslında sıfat olan ve müennesi ة ile yapılmayan kelimeler; özellikle renk ve kusur bildiren sıfatlar.

أَحْمَرُ Kırmızı أَسْوَدُ Siyah

فَعْلَانُ — Vezin ve şartı

Sonundaki elif ve nûnu zait olan, müennesi ة ile yapılmayan sıfatlar; bu örneklerin müennesi فَعْلَى kalıbındadır.

جَوْعَانُ Aç عَطْشَانُ Susuz

4 Çoğul Kalıpları (Müntehe'l-cumû')

Cem'-i teksîr elifinden sonra iki harf veya ortadaki sâkin olmak üzere üç harf bulunan çoğul kalıplarıdır.

مَسَاجِدُ Camiler مَفَاتِيحُ Anahtarlar

5 Örnek Cümle Karşılaştırması

Durum	Munsarif (Muhammed)	Gayr-i Munsarif (Ahmed)
Ref'	جَاءَ مُحَمَّدٌ Muhammed geldi.	جَاءَ أَحْمَدُ Ahmed geldi. — Tenvinsiz.
Nasb	رَأَيْتُ مُحَمَّدًا Muhammed'i gördüm.	رَأَيْتُ أَحْمَدَ Ahmed'i gördüm.
Cer	ذَهَبْتُ إِلَى مُحَمَّدٍ Muhammed'e gittim. — Kesre ile.	ذَهَبْتُ إِلَى أَحْمَدَ Ahmed'e gittim. — Fetha ile.

6 İstisna: Ne Zaman Kesre Alır?

Gayr-i munsarif bir kelime şu iki durumda kesre ile mecrur olur:

Başına ال gelirse

فِي الْمَسَاجِدِ

Başka bir isme muzâf olursa

فِي مَسَاجِدِ الْمَدِينَةِ

Özetle: Gayr-i munsarif kelimeleri Arapçanın "âsi" kelimeleri gibi düşünebiliriz: Temkin tenvini almazlar; ال ve izafet yoksa cerde fetha, bunlardan biri varsa kesre alırlar.

Kaynaklar (yazarın bildirdiği):
Muhammed Nûrî Nâs, el-Mecmû'atü'n-Nâsiye.
İbnü'l-Hâcib, el-Kâfiye fi'n-nahv, gayr-i munsarif bahsi.
Molla Câmî, el-Fevâidü'z-Ziyâiyye (Şerhu'l-Kâfiye), gayr-i munsarif bahsi.
Dil bilgisi kontrolü: İbn Akîl, Şerhu Elfiyyeti İbn Mâlik, "Mâ lâ yensarif" bölümü.

Fatıma ŞAHİN
3. Sınıf

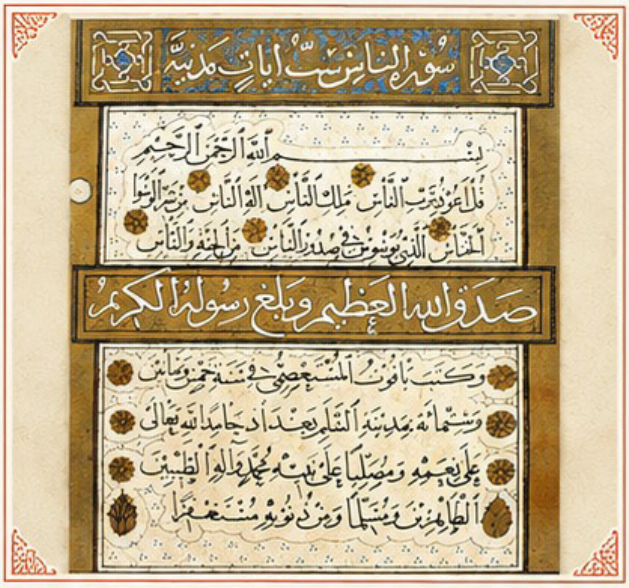

İslâm Sanatının Doğuşu ve Gelişimi:

Tevhidin Estetik Tecellisi

İslâm sanatının oluşum süreci, belirli bir tarihsel kesitte başlayıp biten bir olgu değil; aksine, farklı medeniyetlerin kadim birikimlerinin Tevhid potasında eritilerek yeniden yorumlandığı köklü bir dönüşüm hikâyesidir. Bu sanat anlayışı, temelini "İnnallâhe cemîlun yuhibbu'l-cemâl / إن الله جميل يحب الجمال" hadîs-i şerifi gibi dînî nasslardan ve bu çerçevede şekillenen ilahi güzellik tasavvurundan alır. İslâm estetiğinde sanat; Allah'ın Sâni الصانع ve Cemâl الجمال sıfatlarının kâinat aynasındaki bir yansıması olarak idrak edilir. Bu bağlamda gelişen İlmü'l-Cemâl (güzellik bilimi), sanatı fani bir oyun ve eğlence olmaktan çıkarıp hakikate ulaşma yolunda manevi bir çabaya dönüştürmüştür.

İslâm sanatının oluşum sürecindeki en belirleyici kuvvet kuşkusuz tevhid anlayışıdır. Bu estetik sisteminde güzellik, rastlantısal bir nitelik değil, ilahi bir gerçekliktir. Fârâbî ve İbn Sînâ gibi İslâm filozoflarına göre mutlak ve eksiksiz güzellik yalnızca Allah'a mahsustur; evrendeki tüm diğer güzellikler ise O'nun nurunun sınırlı birer tecellisidir. İslâm'ın ilk yıllarında putperestliğin izlerini silmek amacıyla, doğrudan bir ayetle yasaklanmasa da hadîs-i şerifler bağlamında hoş görülmeyen tasvir yasağı; sanatçıyı dış dünyayı taklit etmekten (mimesis) ziyade, nesnelerin dış görünüşünden sıyrılarak onların iç yüzünü ve özünü keşfetmeye yöneltmiştir.

Yâkût el-Müsta'sımî'nin reyhânî hattıyla yazdığı mushaftan bir sayfa (TİEM, nr. 507, vr. 247a)

Şeyh Hamdullah'ın II. Bayezid için yazdığı Kur'ân-ı Kerîm'in serlevha tezhibi (TSMK, III. Ahmed, nr. 5)

Fatıma ŞAHİN
3. Sınıf

Bu arayış; Kur'an-ı Kerîm'i en güzel şekilde yazma iştiyakıyla hat sanatında, ilahi kelamı görsel bir vakarla sunma gayesiyle tezhipte, kitap kapaklarını ve sayfalarını süsleme arzusuyla ebruda somut bir karşılık bulmuştur. Ayrıca toplu ibadet, barınma ve ilim gibi dini-sosyal ihtiyaçlar, İslâm sanat felsefesi ekseninde özgün formlarını doğurmuştur. "Allah, göklerin ve yerin nûrudur" الله نور السموات والأرض ayet-i kerimesi çerçevesinde anlamdırılan bu sanat dalları; Batı sanatındaki ışık-gölge oyunlarının yarattığı derinlik algısı yerine, daha saf, gölgesiz ve iki boyutlu bir dil geliştirmiştir. Bu üslup, sanatçıyı maddenin ağırlığından kurtararak mananın akışkanlığına ve düzenin kusursuzluğuna ulaştırmıştır.

Necmeddin OKYAY (1883 - 1976) Çiçekli Ebru

Selimiye Camiî - Edirne (1568 - 1574)
THK - Orhan ÖZGÜLBAŞ

Sanatkârın maddeye nakşettiği her iz, ruhuna vurduğu bir sabır mührüdür; zira o, nesneyi güzelleştirirken aslında kendi iç dünyasını ilahi bir nizamla yeniden inşa etmektedir. Netice itibariyle İslâm sanatının teorik gayesi görünenin ardındaki görünmeyene ulaşma çabası iken, pratikteki gayesi hayatı ve dünyayı güzelleştirmektir.

KAYNAKÇALAR :

Müslim, “Îmân”, 147

Beşir Ayvazoğlu, “İlmü’l-Cemâl”, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi (İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2000), 22/146

Fârâbî, el-Medînetü’l-fâżıla, nşr. Albert Nasrî Nădir (Beyrut, 1968), 40

Mazhar İpşiroğlu, İslamda Resim Yasağı ve Sonuçları, (İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2020), 20.

İ‘râbü’l-Kur’ân

Cümle Yapısından Anlama

إعراب القرآن: من التركيب إلى المعنى

Emine ÇELİKALP
2. Sınıf

Zeynep KAÇAR
2. Sınıf

Kur’an-ı Kerîm’in doğru anlaşılması yalnızca kelimelerin sözlük anlamlarını bilmekle değil, onların cümle içindeki görevlerini ve ilişkilerini kavramakla mümkündür. İşte bu noktada i‘râb ilmi devreye girer.

1 İ‘râb Nedir?

Sözlükte i‘râb, açıklamak ve bir şeyin aslını ortaya koymak anlamına gelir. Nahiv terimi olarak kelime sonunun âmile bağlı değişimini ifade eder; bu değişim hareke veya harfle, açıkça yahut takdiren gösterilebilir. Bir metnin i‘râbını yapmak ise kelimelerin cümledeki görevlerini ve aralarındaki bağları açıklamayı da içerir.

Kur’an ilimleri içindeki i‘râbü’l-Kur’ân, âyetleri cümle ve terkip yapısı bakımından inceler. Böylece fâil, mef‘ûl, mübteda ve haber gibi görevlerin anlamla ilişkisi görünür hâle gelir. Ancak bir yorum, yalnızca mümkün bir dil bilgisi çözümüne değil, âyetin bağlamına ve sahih okunuşuna da dayanmalıdır.

2 Tarihî Süreç

Hz. Ebû Bekir döneminde Kur’an âyetlerinin bir araya getirilmesi, Hz. Osman döneminde mushafların çoğaltılması ve sonraki noktalama-harekeleme faaliyetleri farklı aşamalardır. Bunların hepsini aynı iş veya tek bir kişinin çalışması gibi göstermemek gerekir.

Arap olmayan toplumların İslâm’a girmesiyle doğru okuyuşu koruma ihtiyacı daha belirgin hâle gelmiştir. İlk harekeleme çalışmaları Ebü’l-Esved ed-Düelî ile ilişkilendirilir; harfleri ayırt eden noktalar ve hareke işaretleri ise zaman içinde geliştirilmiştir. Bu süreç, cümledeki görevleri inceleyen i‘râb çalışmalarının tarihî zeminiyle bağlantılıdır.

Erken kaynaklarda geçen “lahn” rivayetleri ayrıca incelenmesi gereken bir konudur. Yazı biçimi, okuyuş ve nahiv değerlendirmesi birbirine karıştırılmamalıdır. Bu kısa yazının amacı bu tartışmayı sonuçlandırmak değil, doğru okunan bir örnekte i‘râbın anlamı nasıl açıkladığını göstermektir.

3 Bir İlim Dalı Olarak Gelişimi

Hicrî II, yüzyılın sonları ile III, yüzyılın başlarında Kur’an’ın dil yapısını açıklayan çalışmalar belirginleşmiştir. Sîbeveyhi’nin el-Kitâb’ı, Kur’an şevâhidini kullanan temel bir nahiv kaynağıdır; yalnızca Kur’an’ın i‘râbına ayrılmış müstakil bir kitap değildir. Sonraki dönemlerde ise doğrudan i‘râbü’l-Kur’ân başlığını taşıyan eserler kaleme alınmıştır.

Yazar bilgisi
tamamlanmalıdır

Bakara 2/124

Bir Cümleyi Çözümlemek

إعراب القرآن: من التركيب إلى المعنى

Âyetten alınan aşağıdaki bölüm, fâil ile mef‘ûlün ayırt edilmesinin önemini gösterir. Burada Hafs rivayetinde okunan mansûb biçim esas alınmıştır.

﴿ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴾

“Benim ahdim zalimlere ulaşmaz.” (İ‘râb ilişkisini gösteren açıklayıcı karşılık.)

Kelime	Cümledeki görevi ve i‘râbı
لَا	Olumsuzluk edatıdır; burada fiili nasbetmez veya cezmetmez.
يَنَالُ	Muzâri fiildir; merfûdur ve ref‘ alâmeti sondaki dammedir (الضمة).
عَهْدِي	Fâildir ve merfûdur. Mütekellim yâsına izafet sebebiyle ref‘ alâmeti olan damme takdir edilir; görünen kesre (الكسرة), yâya uygunluk içindir.
الظَّالِمِينَ	Mef‘ûlün bihtir ve mansûbdur. Cem‘-i müzekker sâlim olduğu için nasb alâmeti yâ harfidir; yalnızca “harekesi değişmiştir” demek yeterli değildir.

4 Ebû Hayyân’ın Naklettiği Karşılaştırma

Ebû Hayyân, el-Bahrü’l-muhît’te bu âyetin tefsiri sırasında Ebû Recâ, Katâde ve A‘meş’ten الظَّالِمُونَ şeklindeki ref‘ okuyuşunu da nakleder. Bu nakilde “zalimler” fâil, “ahdim” ise mef‘ûl olarak değerlendirilir; açıklayıcı karşılık “Zalimler benim ahdime ulaşamaz” olur.

Bu bilgi, okuyucunun âyeti kendi tercihiyle değiştirebileceği anlamına gelmez. Burada bir tefsir kaynağındaki naklin nahiv bakımından sonucu açıklanmaktadır. İki çözümlemede görev dağılımı değişse de zalimlerin ilâhî ahde erişememesi yönündeki genel anlam birbirine yakındır.

İ‘râb, kelimelerin sonuna yalnızca bir hareke koyma işlemi değildir. Örnekte يَنَالُ fiilinin, عَهْدِي kelimesinin ve الظَّالِمِينَ biçiminin ilişkisi birlikte incelendiğinde cümlenin anlamı açıklık kazanır. Doğru çözümleme, hem dil bilgisine hem de metnin nakledilmiş okunuşuna dikkat etmeyi gerektirir.

Kaynaklar ve editoryal not:

Abdulhamit Birışık, “İ‘râbü’l-Kur’ân”, TDV İslâm Ansiklopedisi, 22 (2000), s. 376–379.
Ebû Hayyân el-Endelüsî, el-Bahrü’l-muhît, el-Bakara 2/124 tefsiri; et-Tefâsîrü’l-azîme elektronik metni.
Kur’an-ı Kerîm, el-Bakara 2/124. Arapça bölüm, gönderilen örneğin metniyle karşılaştırılarak yeniden dizilmiştir.
Katılım dosyasında yazar adı, sınıfı ve fotoğrafı bulunmamaktadır. Kimlik bilgileri tamamlanmadan yayın onayı verilmemelidir. Nahiv tablosu, açıklayıcı karşılıklar ve sonuç paragrafı yayın hazırlığında eklenmiştir.

Selda DURAN
3. Sınıf

Âişe Abdurrahman

Bintü’ş-Şâti (1912–1998)

عائشة عبد الرحمن «بنت الشاطئ»

النشأة والتعليم / Çocukluk ve Eğitim

ولدت «عائشة» فى السادس من نوفبر سنة ١٩١٢ فى مدينة دمياط شمال دلتا النيل فى أسرة شديدة التمسك بالتقاليد الموروثة.

"Aişe", 6 Kasım 1912 yılında Nil Deltası'nın kuzeyindeki Dimyat şehrinde, miras kalan geleneklere sıkı sıkıya bağlı bir ailede doğdu.

لم تسمح لها أسرتها بالخروج من البيت والذهاب إلى المدرسة مثل غيرها من البنات بل حجزتها لتتلقى العلم فى البيت وتؤدى الامتحانات العامة مع من يؤدونها من منازلهم ، إلى أن حصلت على شهادة « كفاءة المعلمات".

Ailesi, diğer kızlar gibi evden çıkıp okula gitmesine izin vermedi; aksine, "Öğretmenlik Yeterlilik" belgesi alana kadar evde eğitim görmesi ve genel sınavlara evden girenlerle birlikte katılması için onu evde tuttu.

ولم يسمح لها أهلها أن تعمل مدرسة بالمدارس الأولية للبنات إلا بعد نقاش وكفاح طويلين.

Ailesi, kız ilkokullarında öğretmen olarak çalışmasına ancak uzun süren tartışmalar ve mücadeleler sonucunda izin verdi.

وكانت «عائشة» شديدة الطموح تحب أن تغرف من العلوم والمعارف ما يروى ظمأها ، فاتجهت ناحية التعليم النظامي فحصلت على شهادات الابتدائية ثم الكفاءة ثم البكالوريا من منازلهم، هذا مع احتفاظها بوظيفتها كمعلمة أولية.

"Aişe", susuzluğunu giderecek kadar bilim ve bilgiden yararlanmayı seven, oldukça hırslı biriydi; bu yüzden örgün eğitime yöneldi ve ilkokul öğretmenliği görevini sürdürürken dışarıdan ilkokul, ortaokul ve lise diplomalarını aldı.

من البيت إلى الجامعة / Evden Üniversiteye

وهنالك قامت في وجهها عقبة كأداء؛ فلم يكن باب الانتساب للجامعة قد فتح بعد، وكانت أسرتها ترى في دخولها الجامعة شيئًا أقرب إلى الكفر، مما اضطر عائشة أن تتستر وراء وظيفتها كمدرسة، وتتسلل إلى الجامعة بين وقت وآخر، تحضر بعض المحاضرات وتتابع بعض الدروس، وتستذكر ما تحصل عليه من الكتب المقررة بحب وشغف، حتى كلل الله مساعيها بالنجاح، وحصلت سنة ١٩٣٩ على درجة الليسانس بامتياز من قسم اللغة العربية بكلية الآداب، فعينتها الجامعة معيدة فيها.

Orada karşısına zorlu bir engel çıktı; üniversiteye dışarıdan kayıt kapısı henüz açılmamıştı ve ailesi onun üniversiteye girmesini küfre yakın bir şey olarak görüyordu. Bu durum Aişe'yi, öğretmenlik görevinin arkasına gizlenerek zaman zaman üniversiteye sızmaya, bazı derslere katılıp dersleri takip etmeye ve müfredat kitaplarını sevgi ve tutkuyla çalışmaya mecbur bıraktı. Sonunda Allah çabalarını başarıyla taçlandırdı ve 1939 yılında Edebiyat Fakültesi Arap Dili Bölümü'nden pekiyi dereceyle lisans diploması aldı, üniversite de onu oraya asistan olarak atadı.

وهكذا قفزت المعلمة الأولية قفزة واسعة من وظيفتها المتواضعة إلى مكانتها المرموقة تحت قبة الجامعة.

Böylece ilkokul öğretmeni, mütevazı görevinden üniversite çatısı altındaki seçkin konumuna büyük bir sıçrama yapmış oldu.

الحياة العلمية / İlim Hayatı

وهيأ لها مركزها العلمي المتميز أن تحصل على درجة الماجستير سنة ١٩٤١، ثم على درجة الدكتوراه سنة ١٩٥٠ عن رسالتها «رسالة الغفران لأبي العلاء المعري".

Seçkin bilimsel konumu, 1941 yılında yüksek lisans, ardından 1950 yılında "Ebu'l-Alâ el-Maarrî'nin Risâletü'l-Gufrân'ı" konulu teziyle doktora derecesi almasına zemin hazırladı.

الابتلاء والصبر / Sabır ve İmtihan

وقد تعرضت الأديبة عائشة عبد الرحمن – بنت الشاطئ – فى حياتها لمأساة فاجعة سنة ١٩٩١، إذ فقدت ابنها «أكمل» – ٣٨ سنة – فى حادث أليم، كما ماتت ابنتها أيضا فتلقت مصابها بما عرف عنها من إيمان صادق وصبر جميل.

Edib Aişe Abdurrahman –Bintü’ş-Şâti– 1991 yılında hayatında feci bir trajediyle karşılaştı; 38 yaşındaki oğlu "Ekmel"i acı bir kazada kaybetti, ardından kızı da vefat etti. Bu acıları, kendisinde bilinen samimi iman ve güzel bir sabırla göğüsledi.

مؤلفاتها / Eserleri

١ - مجموعات قصصية مثل : صور من حياتهن – سيد العزبة – امرأة خاطئة .

(1) Hikâye derlemeleri: Hayatlarından Sahneler (Suverun min Hayâtihinn), Çiftlik Ağası (Seyyidü’l-Izbe), Hatalı Kadın (İmraetun Hâtia).

2- دراسات أدبية وإسلامية وتاريخية مثل: رسالة الغفران لأبى العلاء المعرى – الحياة الإنسانية عند أبى العلاء المعرى – الخنساء – سكينة بنت الحسين – نساء النبي – أم النبي – بنات النبي – أمهات الأنبياء.

(2) Edebi, İslami ve tarihi çalışmalar: Ebu’l-Alâ el-Maarrî'nin Risâletü’l-Gufrân'ı, Ebu’l-Alâ el-Maarrî'de İnsan Hayatı, El-Hansa, Sekine bint el-Hüseyin, Peygamber'in Hanımları, Peygamber'in Annesi, Peygamber'in Kızları, Peygamberlerin Anneleri.

3- كتبت سيرتها الذاتية بعنوان "على الجسر".

(3) "Köprü Üzerinde" (Alâ’l-Cisr) başlığıyla otobiyografisini yazdı.

Uğur POLAT
2. Sınıf

Bitlis’te Beş Minare

Bir Türkünün Hikâyesi ve Şehrin Mimari Hafızası

Yanık bir türkünün ezgisinden taş mimarinin siluetine: Bitlis’te beş minare, şehrin halk anlatılarıyla tarihî yapılarını bir arada düşünmeye çağırır. Bununla birlikte bir efsanenin anlattıklarıyla yapıların kitâbelerinden öğrendiklerimizi birbirinden ayırmak gerekir.

1 Bir Efsanenin Doğuşu

Bitlis Valiliğinin aktardığı rivayete göre, Rus işgalinin ardından şehre dönen bir baba ile oğul Dideban Dağı’nın eteklerine gelir. Baba, şehirde hayat olup olmadığını öğrenmek için oğlunu gönderir. Oğul döndüğünde, yalnızca beş minarenin ayakta kaldığını söyler. Bunun üzerine ağıt yakan kişi oğul değil, babadır.

Bu anlatı, türkünün doğuşunu açıklayan halk rivayetlerinden biridir. Valiliğin aynı sayfada başka bir rivayete de yer vermesi, hikâyeyi kesinleşmiş bir tarih kaydı gibi okumamamız gerektiğini gösterir.

Dideban Dağı ve Bitlis’ten bir görünüm.

Bitlis Ulu Camii ve minaresi.

Türkudeki beş minare, yıkım karşısında ayakta kalmanın güçlü bir simgesidir. Yapıları yerinde veya fotoğraflardan tanımak ise bu simgeyi kitâbe, malzeme ve onarım bilgileriyle birlikte okumayı gerektirir.

Kaynak:
Bitlis Valiliği, “Bitlis’te Beş Minare Efsanesi”.
Görseller katılım dosyasından alınmıştır; fotoğrafçı bilgisi dosyada belirtilmemiştir.

Uğur POLAT
2. Sınıf

Taş, Kitâbe ve Hafıza

Beş Minareye Kısa Bir Bakış

Ulu Cami, Gökmeydan, Şerefiye, Meydan ve Kalealtı adları, beş minareyi konu alan çalışmalarda birlikte anılır. Bu yapılar aynı dönemin ve tek bir mimari üslûbun örnekleri değildir; bir caminin tarihi de bütün bölümlerinin aynı tarihte yapıldığını göstermez.

2 Ulu Cami Minaresi

Caminin 545/1150 tarihli kitâbesi ile minarenin hicrî 898 tarihli kitâbesi birbirinden ayrılmalıdır. Minarenin XV. yüzyıl sonlarına ait kitâbesinin yapım mı yoksa onarım mı bildirdiği konusunda farklı yorumlar vardır.

Gökmeydan Camii Minaresi

Geometrik motifleri, küçük rozetleri ve taş işçiliğiyle dikkat çeker. Kültür Portalı, caminin kitâbesinde 1801, minarenin kitâbesinde 1924 tarihini kaydeder.

Şerefiye Camii Minaresi

1529 tarihli Şerefiye Külliyesi’nin parçasıdır. Minareyi tanıtırken külliyenin tarihini tek başına bütün yapı evrelerinin tarihi saymamak gerekir.

Meydan Minaresi

Kültür envanteri yapının kökenini 1250–1300 arasına tarihler; 1620–1621 kayıtlarını ise onarımla ilişkilendirir. Bu yüzden yalnızca “Osmanlı yapısı” diye tanımlamak yetersizdir.

Kalealtı Camii Minaresi

Kalenin yakınındaki Aşağı Kale Camii ile ilişkilidir. Kültür envanteri minarenin yeni olduğunu belirtir; bugünkü minareyi hiçbir açıklama yapmadan Orta Çağ’dan kalmış saymak doğru olmaz.

> Bir yapının kitâbesindeki tarih, her zaman ilk inşa tarihini göstermez; bir onarımı da kaydedebilir. Cami ile minareyi ve ilk yapım ile yenilenmeyi ayırarak okumak gerekir.

Kaynaklar ve editoryal not:
Bitlis Valiliği, “Bitlis’te Beş Minare Efsanesi”.
Tuğba Erzincan, “Ulucami: Bitlis Ulucamii”, TDV İslâm Ansiklopedisi, 42 (2012), s. 87–88; Mehmet Top, “Şerefiye Külliyesi”.
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Portalı: “Gökmeydan Camii”, “Meydan Minaresi”, “Aşağı Kale Camii”.
“Structural Analysis of Five Historical Minarets in Bitlis (Turkey)”, Buildings 12/2 (2022), makale 159, DOI: 10.3390/buildings12020159.
Görseller katılım dosyasından alınmıştır; fotoğrafçı bilgisi dosyada belirtilmemiştir.

Emine YILAN
4. Sınıf

Kastamonu Doğal Mirası:

Küçük Asyalı Kanyon Eğreltisi

تراث قسطموني الطبيعي
سرخس وادي هورما

كل ورقة من نبات السرخس هذا تروي قصة صمود الطبيعة في قسطموني عبر آلاف السنين.

Bu eğrelti otunun her bir yaprağı, doğanın Kastamonu'daki binlerce yıllık direnişinin hikâyesini anlatır.

تضم ولاية قسطموني كنزًا نباتيا في وادي هورما، ضمن حدود متنزه جبال كوره الوطني.

Kastamonu ili, Küre Dağları Millî Parkı sınırları içindeki Horma Kanyonu'nda bitkisel bir hazineyi barındırmaktadır.

يعرف هذا النوع في التركية باسم «سرخس وادي هورما الآسيوي الصغير»، واسمه العلمي *Polystichum asiae-minoris* . وحسب وصفه العلمي المنشور سنة 2020، يقتصر انتشاره المعروف على وادي هورما.

Türkçede "Küçük Asyalı Kanyon Eğreltisi" adıyla bilinen bu türün bilimsel adı Polystichum asiae-minoris'tir. 2020 yılında yayımlanan bilimsel tanıma göre türün bilinen yayılışı Horma Kanyonu ile sınırlıdır.

Polystichum asiae-minoris

إن صون موطن هذه النبتة ليس حماية لكيان فردي فحسب، بل هو حفاظ على النظام البيئي المحلي بأكمله.

Bu bitkinin yaşam alanını korumak, sadece bir bitkiyi değil, tüm yerel ekosistemi korumak demektir.

وإن توريث هذا الميراث الطبيعي للأجيال القادمة هو أمانة وواجب يقع على عاتقنا جميعا.

Bu doğal mirası gelecek nesillere bırakmak hepimizin görevidir.

Bilimsel bilgi kontrolü (yayına hazırlık): Tunçkol, B., Yaşayacak, H., Liang, Z.-L., Aksoy, N. ve Zhang, L.-B. (2020). "Polystichum asiae-minoris (Dryopteridaceae), a new fern from Kastamonu, Turkey". Phytotaxa, 447(4), 296–300.

Bitki fotoğrafı: Yazarın dosyası; aynı fotoğraf Bartın Üniversitesinin "Küre Dağları'nda yeni bir endemik bitki türü keşfedildi" başlıklı duyurusunda yayımlanmıştır (12.06.2020).

Maja COCIC ÖZDAĞ

Fransa'dan İmanın Nuruna: Rabbini Bulan Bir Kalbin Yolculuğu

Fransa'da doğdum, köklerim Sırbistan'a uzanıyor. Dedem ve babaannem daha iyi bir hayat umuduyla Fransa'nın Châtenois kasabasına göç etmişler. Çocukluğumun ilk yıllarını, nüfusunun neredeyse tamamının Müslüman olduğu bir çevrede geçirdim. Evlerine gider, yemeklerini paylaşır, birbirimize yabancılık çekmezdik. Ancak taşındıktan sonra yalnızlıkla, aile içindeki gerginliklerle ve ırkçı tutumlarla karşılaştığım yeni bir çevreyle tanıştım. Çevremde çoğu insan ateistti. Farklı görünmemek için uyum sağlamaya çalışsam da Allah'a olan inancımı inkâr etmek istemiyordum. Bir gün bana, "Tanrı'ya inanıyor musun?" diye sordular. "Evet." dedim. Şaşıracaklarını biliyordum ama inancımdan vazgeçmeye niyetim yoktu.

Beni İslam'a yaklaştıran, tanıdığım Türk Müslümanların sıcaklığıydı. Ortaokulda bir Türk arkadaşımın ibadetlerini hayranlıkla izliyor, Müslüman olmayı çok istiyordum. Hatta Allah'tan bir işaret beklediğimi, bir yerde "Allah" yazısını görürsem hemen Müslüman olacağımı hatırlıyorum. Yıllar sonra üniversitede bir arkadaşımın namaz kılabilmesi için onunla nöbet tuttum; bir iftar davetinde yanında namaz kılışını izledim. Müslüman olmak istediğimi söylediğim Cezayirli bir arkadaşım ise bunun çok zor olduğunu, pişman olabileceğimi söyledi. Bir süre vazgeçmeye çalıştım ama içimdeki sevda hiç sönmedi.

Yıllar sonra işimi ve evimi edinmiş, mutluluk için hedef gösterilen pek çok şeye ulaşmıştım. Yine de içimdeki boşluk dolmuyordu. "Ben neden yaşıyorum, hayatın asıl anlamı ne?" diye sormaya başladım. Bir gün Müslüman bir müşterim sorularımı sabırla dinledi ve beni tatmin eden cevaplar verdi. Eve gidip araştırmaya koyuldum; günlerce okudum, düşündüm. Kur'an'da şu ayet kalbime dokundu: "Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım." (Zâriyât, 51/56)

Kalbimde kararımı vermiştim. Ancak çevremdeki Müslümanlar iyice düşünmemi, kararımı sindirmemi istediler. Fakat kalbim çoktan kararını vermişti. İki hafta sonra bir camide kelime-i şehadet getirerek Müslüman oldum. O gün hayatımda daha önce hiç hissetmediğim bir sevgiyle karşılaştım. Sanki yıllardır taşıdığım bütün yükler omuzlarımdan kalkmıştı. İçimden yalnızca şu geçiyordu: "Allah beni seviyormuş..." Dünya değişmemişti belki ama benim dünyam değişmişti. Artık yalnız değildim; çünkü Rabbimi bulmuştum.

Daha sonra Türkiye'ye, ilahiyat okuyan arkadaşlarımı ziyarete geldim. Onların vesilesiyle tanıştığım insanlar sorularımı cevapladı, İslam'ı daha derinlemesine öğrenmeme yardımcı oldu. Aldığım cevaplar imanımı daha da sağlamlaştırdı; sanki İslam'ı yeniden keşfettim. Eşimin rahmetli babası da çevresindeki herkese, "İmkânınız varsa mutlaka ilahiyat okuyun; uzaktan ya da örgün, fark etmez." diye tavsiyede bulunurdu. Bu tavsiyesi benim de yoluma ışık tuttu. Rabbim kendisine rahmet eylesin, Allah ondan razı olsun.

Bugün ilahiyatın üçüncü sınıfındayım. Arapça öğrenirken Kur'an'daki kelimeleri anlamaya başlamak bile bana büyük mutluluk veriyordu. İslam'ın edebiyatını, sanatını, tarihini ve düşünce dünyasını tanımak; Peygamberimizin hayatını, mücadelesini, sevinçlerini ve acılarını öğrenmek bana bambaşka ufuklar açtı. Şimdi de onun vefatından sonra Müslümanların yaşadıklarını ve bugün nasıl bir hayat inşa etmemiz gerektiğini öğreniyorum.

Anladım ki Müslümanlık bir varış noktası değil, ömür boyu süren bir yolculuk. Müslüman olmak kusursuz olmak demek değil. Belki Rabbimiz bize, kemâl-i imana ulaşabilmek için bu yolda yürümeyi öğrenelim diye ömür verdi. Önemli olan, her gün yeniden öğrenmek ve O'na bir adım daha yaklaşmaya çalışmak. Mevlânâ'ya atfedilen şu söz de bana bu yolculuğu hatırlatıyor:

"Ne olursan ol, yine gel." Ben de sorularım, eksiklerim ve arayışlarımla geldim. Yolum hâlâ devam ediyor. Rabbim bu cevheri arayan herkese nasip etsin; bizi kemâl-i iman yolunda sabit kılsın ve kalplerimizi hakikatten ayırmasın.

Aşk ile Dile Gelen Bir Hamd ü Senâ

Aşk Ummanından Bir Katre Hz. Râbia el-Adeviyye

حمدٌ وثناءٌ بلسان المحبة

قطرةٌ من محيط العشق على لسان السيدة رابعة العدوية

Râbia el-Adeviyye — Basralı kadın sûfî. | رابعة العدوية — المرأة الصوفية البصرية

1 النص العربي: أبيات منسوبة إلى رابعة العدوية
Arapça Metin

أحبك حبّين: حبّ الهوى ❁ وحبًّا لأنكَ أهلٌ لذاكا
فأمّا الذي هو حبّ الهوى ❁ فَشُغْلي بِذِكْرِكَ عَمَّنْ سِواكا
وأمّا الذي أنتَ أَهْلٌ له ❁ فكَشْفُكَ لي الْحُجْبَ حتى أراكا
فلا الحمدُ في ذا ولا ذاك لي ❁ ولكنْ لكَ الحمدُ في ذا وذاكا

> *Gerçek aşk, kulun değil, Allah'ın kuluna lütfudur.*

2 Türkçe Metin

Ey Rabbim!
Seni iki muhabbetle seviyorum: Biri kalbî bir iştiyakın sevgisi,
Diğeri ise zâtının bu sevgiye yegâne lâyık olmasının sevgisi.
O kalbî iştiyak sevgisine gelince;
Senden gayrısından (mâsivâdan) kesilip yalnızca senin zikrinle meşgul olmamdır.
Senin bizzat lâyık olduğun o yüce sevgiye gelince;
Cemâlini müşahede edebilmem için aradaki hicapları kaldırmandır.
Ne o sevgide ne de bu sevgide övgü payı bana aittir;
Aksine, her iki sevgide de hamd yalnızca sana mahsustur.

3 Niyazımız

Allah'ım, senden seni sevmeyi, seni seven kişiyi sevmeyi, senin sevgine ulaştıran ameli isterim. ❁ Allah'ım, senin sevgini bana kendimden, ailemden ve soğuk sudan daha sevimli eyle.

دعاؤنا

اللهم إني أسألك حُبَّك وحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ
وعملاً يبلغني حُبَّك، اللهم اجعل حُبك أحبَّ إليَّ
من نفسي وأهلي ومن الماء البارد

Asiye AYDIN
4. Sınıf

1. Abdurrahman Bedevî, Şehîdetü'l-Işkı'l-İlâhî: Râbiatü'l-Adeviyye (Kahire: Mektebetü'n-Nahda el-Mısriyye, 1962), s. 110.
2. Tirmizi, "Deavât", 72; Hadislerle İslâm, DİB Yayınları, Ankara 2014, c. III, s. 71.